

Schaken, en buiten eten in het zonnetje

De tweede helft van januari is een periode waarin het nog volop winter is en de griepbacillen grote groepen van de bevolking teisteren. Bij het Tatasteel schaaktoernooi in Wijk aan Zee bleven alleen de laatste ronde al ca. 80 spelers extra weg bij de Tienkampen, vanwege de epidemie die daar hard had toegeslagen. Zelf heb ik in de jaren 80 voor het laatst in Wijk aan Zee gespeeld maar wat ik me het beste herinner is de snijdende wind en de tijd die ik na terugkeer in Eindhoven nodig had ter recuperatie !

Wat dat betreft is het een verstandiger keuze een toernooi op een minder winterachtige en minder winderige plaats uit te zoeken dan aan de Noord Hollandse kust, hoe knus het er ook mag zijn, en al wordt de inwendige mens gefundeerd met de traditionele erwtensoep. Zodoende heb ik de afgelopen 15 jaar al diverse malen het Gibraltar Masters toernooi bezocht.

In 2003 kleinschalig gestart, deden er in 2005 bij mijn eerste bezoek niet meer dan ca. 80 spelers mee aan het hoofdevenement. Ook toen echter al met een groot percentage deelnemende grootmeesters. Sindsdien heeft het toernooi een grote vlucht genomen. De sponsors verdringen zich om bij te kunnen dragen aan dit toernooi, wat vervolgens weer als gevolg heeft dat de organisatie wereldtop spelers kan aantrekken. In de loop der jaren waren kampioenen als Anand, Topalov en Caruana van de partij, vorig jaar won Aronian. Ook in de editie van 2019 was het toernooi weer verpletterend sterk bezet met titelverdediger Aronian maar ook met namen als So, Nakamura, Vachier-Lagrave, Ivanchuk en zo kan ik nog wel even doorgaan.

Het toernooi is opgedeeld in het Gibraltar Masters, de Challengers en de Amateur groepen. Deze twee laatstgenoemde toernooien (van elk een tweetal achtereenvolgende van vijf ronden) worden in de ochtenduren gespeeld.

De toegangsmogelijkheid tot deze toernooien is afhankelijk van de rating, voor de Challengers is de bovengrens vastgesteld op 2250.

Sterkere spelers zijn dus aangewezen op de Gibraltar Masters, een toernooi van 10 ronden zonder ratinggrens. In de praktijk worden echter maar een beperkt aantal spelers met een rating onder 2200 toegelaten, ik kan u verzekeren dat het voor die spelers in zo'n onmenselijk sterk toernooi ook geen pretje is! Om een indicatie te geven, van de ca. 250 deelnemers in 2019 was ik op rating zelf ongeveer nummer 170.

Het toernooi wordt gespeeld in het 4-sterren Caleta-Hotel, gelegen aan de Middellandse Zee kust. Bij helder weer kun je de kust van Marokko zien liggen.

In de beginjaren van het toernooi verbleven de deelnemers ook in het Caleta-Hotel wat zich echter in de loop der tijd uit de markt heeft geprijsd. Tevens zijn door de al jaren durende restauratie eigenlijk permanent een aanzienlijk deel van de kamers niet beschikbaar zodat er ook veel minder plaats is. Het is nu dus eigenlijk vooral het domein van de geïnviteerde topspelers en een aantal amateurspelers die er heel vroeg bij zijn en niet op een dubbeltje kijken. Een zeer groot aantal spelers heeft de hotels in Spanje ontdekt waar men voor ca. 30 Euro per nacht al een heel redelijke eenpersoonskamer kan boeken. En het dorpje la Linea, met een een groot aanbod aan hotels is maar een minuut of 20 tot 25 loopafstand van de toernooizaal gelegen. Iedere dag ziet met dus grote hoeveelheden schakers de grens oversteken om te gaan schaken. Zelf verbleef ik de laatste deelnames overigens in een ouderwets Brits hotel in het centrum van Gibraltar, op een tegelijk strategische maar toch heel rustige plaats. Op vijf minuten loopafstand van de restaurants, en gelegen in een zijstraat van de grote winkelpromenade.

Het weer in deze periode in Gibraltar is zacht, gemiddeld 15 graden – boven nul wel te verstaan – en zowel tijdens mijn voorlaatste bezoek in 2017 als nu

was het nog iets hoger. Zodanig dat ik diverse keren op het grote plein buiten heb kunnen eten, in een lekker zonnetje gezeten. :-)

Als vakantie was het dus sowieso een geslaagde trip, maar er moesten ook nog tien ronden worden geschaakt. En dat valt de laatste jaren niet mee in dit toernooi, met deze loodzware bezetting. Een klassering in de middenmoot of net daaronder betekende dit jaar nog altijd een indeling tegen een grootmeester dan wel een internationaal meester met een hoge rating ! Hoewel ik het hele toernooi rond de middenmoot bivakkeerde of net daaronder (één ronde op "min twee") mocht ik tegen maar liefst 4 grootmeesters en vier internationale meesters met hoge rating aantreden en had dus maar twee tegenstanders die niet op papier aanzienlijk sterker waren dan ikzelf. In dat licht is de score van $4 \frac{1}{2}$ uit 10, die voor de niet geïnformeerde lezer misschien wat mager overkomt niet zo slecht al het lijkt. Met een prestatierating van rond 2350 en een ratingwinst van 7 punten zal ik dientengevolge per 1 maart de ratinggrens van 2300 weer in de "goede richting" passeren.

Bopp,Dr. Thomas (2171) - Welling,Gerard (2299) [A40]

Gibraltar Masters (9), 30.01.2019 [GW]

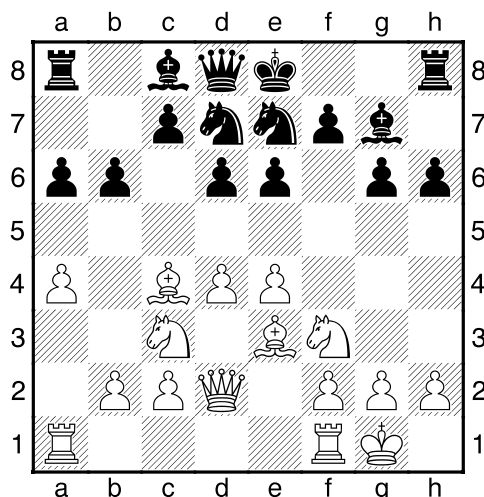
1.d4

1.♘f3 g6 speelden we in 2017 in de 8e ronde en daar nam ik alle risico, kreeg een goede stelling, maar verloor door een tactische blunder.

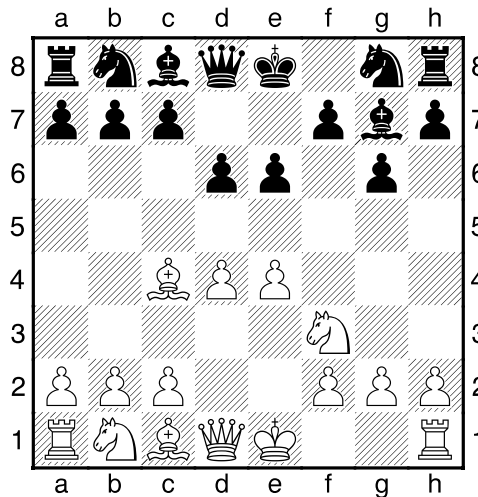
Ook nu speelde ik dat in een eerdere ronde dit toernooi toen ik met 1.♘f3.. werd geconfronteerd met als vervolg 2.e4 (2.g3 was meer in de lijn der verwachting) 2...♙g7 3.d4 d6 4.♙c4

(Een andere partij in hetzelfde toernooi, overigens begonnen met 1.e4 g6 2.d4 ♙g7 3.♘f3 d6 ging verder met 4.♘c3 a6!? 5.♙e3 ♘d7 (5...b5 speelt men vaak niet direct maar met inlassen van ..♘d7) 6.♙c4!? (De primitieve reactie die ♙xf7+ dreigt) 6...e6

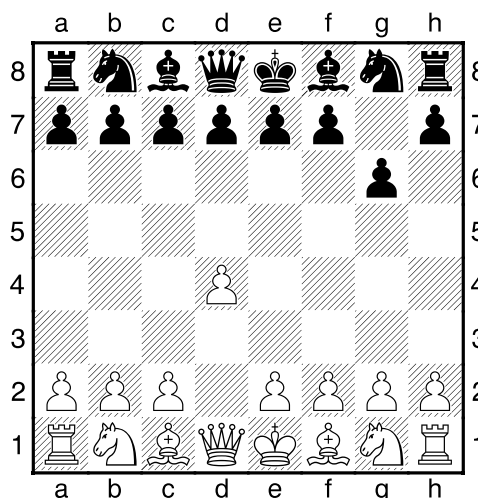
(En zodoende ontstaat een speelbare "Hippo-structuur" waarbij ♙c4 niet optimaal staat) 7.a4 b6 8.♙d2 h6 9.0-0 ♘e7

10.♘e1?! (10.♖fe1 ♘b7 11.♖ad1 wordt meestal gespeeld, bijv. 11...g5 ofwel (11...♘f6 12.d5 e5 wat ik diverse keren op het bord heb gehad. Wit's zet is opnieuw wat primitief en zwart komt daardoor goed uit de opening)) 10...♘b7 11.f4 d5 (11...♘f6 komt ook in aanmerking, zwart staat sowieso prima) 12.exd5 exd5 13.♙e2 ♘f6 met uitstekende stelling voor zwart, G.Tokhirjonova-G.Welling Gibraltar Masters 2019) 4...e6!

("Hippo-stijl") 5.0-0 ♘e7 6.♖e1 b6 7.e5!? ♘b7 (7...d5 speel ik liever niet in zo'n vroeg stadium als het anders kan, bijv. 8.♙d3 c5 9.c3 ♘bc6) 8.exd6 (8.d5? kan niet : 8...exd5 9.exd6 ♙xd6) 8...cxd6 9.♙f4 (9.d5 e5) 9...0-0 10.♘bd2 ♘a6!? (10...♘bc6 overwoog ik langere tijd maar na 11.c3 staat het paard niet goed (11.♘e4 ♘xd4 12.♘xd4 d5 was de tactische pointe)) 11.c3 (11.♘e4 ♙xe4 12.♙xa6 ♙c6 =) 11...♘c7 12.h3 ♘cd5 13.♙h2 ♘f6 Het "dansende paard" aldus mijn tegenstander na afloop 14.♙b3 h6 met een solide bolwerk, er volgde een lange partij waar ik mijn winstkansen niet efficient heb benut, T.Seeman-G.Welling Gibraltar Masters 2019) 1...g6

Meestal speel ik "klassiek" 1...d5 2.c4 c6 maar de laatste tijd heb ik tegen goed voorbereide tegenstanders moeilijkheden winstkansen te creëren, ook al ben ik op papier de sterkere speler.

Vandaar de Moderne Verdediging 1..g6 die wat provocerder is en wit wel meer mogelijkheden geeft, maar ook meer mogelijkheden om fouten te maken. Uiteraard is zwarts strategie niet zonder risico.

2.g3

Opmerkelijk genoeg speelden dat drie tegenstanders !

2...♙g7 3.♙g2 d6 4.e4 ♘c6!?

Zet voort in dezelfde provocerende stijl

5.♙e3

Wit bereikt weinig met opjagen : 5.d5 ♞e5 6.f4 ♞d7 en later ..c6

5...e5 6.d5

6.♞e2 werd al in twee eerdere partijen in dit toernooi tegen mij gespeeld en de voortzetting tegen Pia Cramling 6...♞h6!?

a) 6...♙g4 en dan 7.f3 ♙d7 vond mijn tegenstander vervelend;

b) 6...♞f6 speelde ik in de tweede ronde maar was niet helemaal tevreden over de stelling na 7.h3 ♙d7 8.c3 0-0 9.0-0 ♖e8 (9...♚c8 10.♔h2) 10.♞d2 (10.d5 ♞e7 11.c4 ♞h5 12.♞bc3 f5 met tegenspel) 10...a5!?

(Zwart heeft geen constructieve zet en indachtig Larsen dus een randpion naar voren !)

11.d5 ♞e7 12.c4 b6 B. Hewson-G.Welling Gibraltar Masters 2019.

Wit staat beter omdat hij zijn ruimtevoordeel goed heeft kunnen consolideren

en het voor zwart niet makkelijk is ♞e7 een nuttige bestemming te geven.

Toch is de zwarte stelling solide en toen het in de tijdnoodfase op een

"straatgevecht" uitliep won zwart zelfs nog.;

c) 6...f5 vond ik te vroeg;

d) 6...exd4 kiest voor het spelen met een half centrum : 7.♞xd4 ♞f6

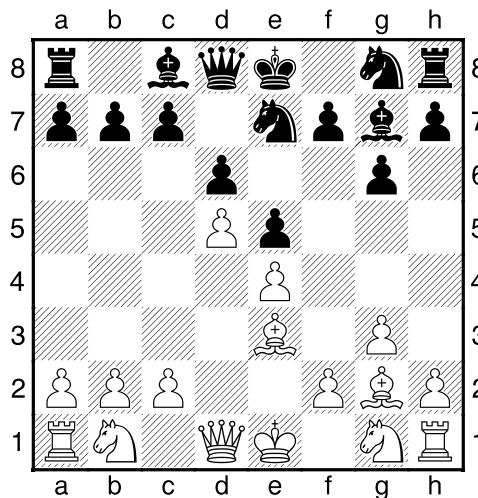
(7...♙d7) 8.♞xc6? bxc6 9.e5 ♞d5!

7.d5 (7.h3 f5 8.♚d2 ♞f7) 7...♞e7 8.f3 f5 9.♚d2 ♞f7 10.a4 , P.Cramling-

G.Welling Gibraltar Masters 2019 en nu had zwart moeten kiezen voor het

dynamische 10...c6

6...♞ce7

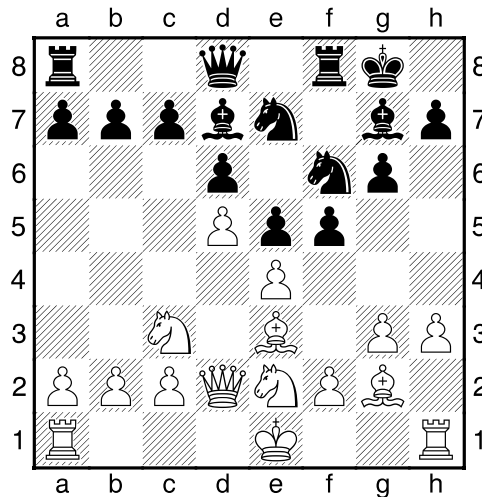
7.♞c3 ..

7.c4 f5 8.♘c3 ♘f6 met een meer karakteristieke structuur voor de Moderne Verdediging had ik eerder verwacht. Opmerkelijk genoeg is de tekstzet de eerste keuze van de engine

7...f5 8.♘ge2 ♘f6 9.h3 0-0

9...fxe4 dan was me 10.♙g5!? niet helemaal duidelijk (10.g4 c6! is heel goed voor zwart)

10.♚d2 ♙d7

10...fxe4 dan wellicht wederom 11.♙g5 c6 12.♙xf6 ♙xf6 13.♙xe4

11.0-0-0?

11.♚d1 was na afloop het voorstel van mijn tegenstander maar erg constructief oogt het niet, 11...fxe4 (11...♚c8 ofwel b5 nam ik in overweging)

12.♙g5 ♚c8 13.g4 ♚e8 14.♙xf6 ♙xf6 15.♘xe4 zou een idee voor wit zijn.

Dit is veel te riskant.

11...b5 12.♚dg1 b4 13.♘d1 a5?!

13...fxe4 14.c4 bxc3 15.♘dxc3 c6 ontmantelt wits centrum, de tekstzet is (te) traag; 13...♘xe4 is ook heel goed bijv 14.♙xe4 (14.♚xb4 ♘xd5 15.♚c4 ♙e6 16.♙xe4 ♘f4 17.♚b5 ♚b8 18.♚a6 ♘xe2+ 19.♚xe2 fxe4 met groot voordeel)

14...fxe4 15.♚xb4 ♘xd5 16.♚c4 c6 17.♘ec3 ♙e6 18.♘xe4 ♚b8 en zwart ontwikkelt gevaarlijk spel en staat beter

14.♙h6 ♙b5?!

14...♘xe4 15.♙xe4 ♙xh6 16.♚xh6 fxe4 17.♚d2 c6 is veel directer dan deze wat gekunstelde zet

15.♙xg7 ♘xg7 16.f4

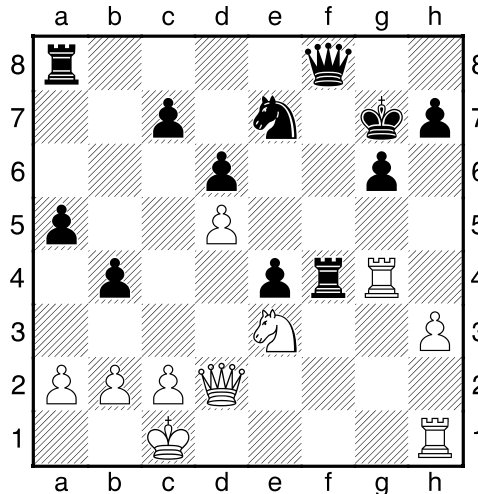
Hoopt op chaos

16...♘xe4 17.♙xe4 fxe4 18.♘e3

18.fxe5 dxe5 19.♘e3 bijv. 19...♘f5!? (19...♚f2?! lijkt goed maar is het niet : 20.♘g4! ♚xe2 21.♚h6+ ♘g8 22.♘f6+ ♘f7 23.♚xh7+ en wit offert zich naar eeuwig schaak met 23...♘xf6 24.♚f1+ ♘f5 25.♚xf5+! gxf5 26.♚h6+)

18...♙xe2 19.♚xe2 exf4 20.gxf4 ♚xf4 21.♚g4 ♚f8 22.♚d2

zie diagram

22. ♖xf4 ♕xf4 23. ♖f1 dan was de planning 23... ♕g5! 24. ♕f2 ♘xd5! 25. ♕f7+ ♔h6 26. ♕xd5 ♕xe3+ 27. ♔b1 ♖f8 en wint

22...h5!!

22... ♔g8 was wellicht ook afdoende maar hiermee dwingt zwart het vervolg af

23. ♖xf4 ♕xf4 24. ♖f1 ♕e5

24... ♕g3 is ook goed 25. ♕d4+ ♕e5; 24... ♕g5 met dameoffer heb ik even bekeken, zwart staat goed na 25. ♘f5+ ♕xf5 26. ♖xf5 ♘xf5 maar waarom zou je ?

25. ♕f2 ♘f5!?

25...a4 is heel goed want bij nadere analyse is ♕f7+ helemaal geen dreiging :

26. ♕f7+ ♔h8 27. ♖f6 b3 wint

26. ♘xf5+ ♕xf5 27. ♕xf5

27. ♕d4+ ♕e5 28. ♕xe5+ dxe5 29. ♖e1 ♖d8

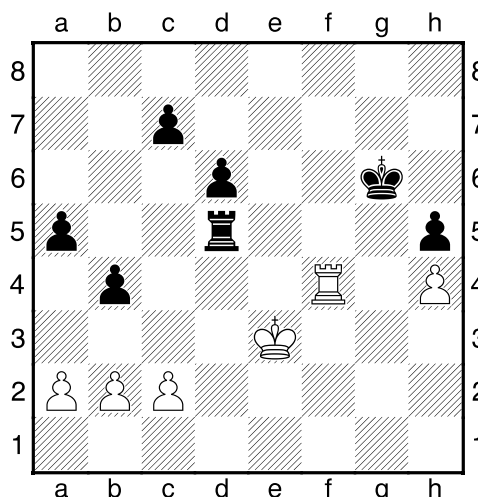
27...gxf5 28. ♖xf5 ♔g6 29. ♖f4 ♖e8

Dit eindspel had zwart als heel kansrijk ingeschat.

30.h4

30. ♔d2 ♖e5 leidt tot vergelijkbare varianten

30...e3 31. ♔d1 ♖e5 32. ♔e2 ♖xd5 33. ♔xe3

33...♖f5!

De pointe van de hele afwikkeling

34.♖c4

34.♖d4 ♖c5 35.♔d3 ♔f5 activeert zwarts stukken

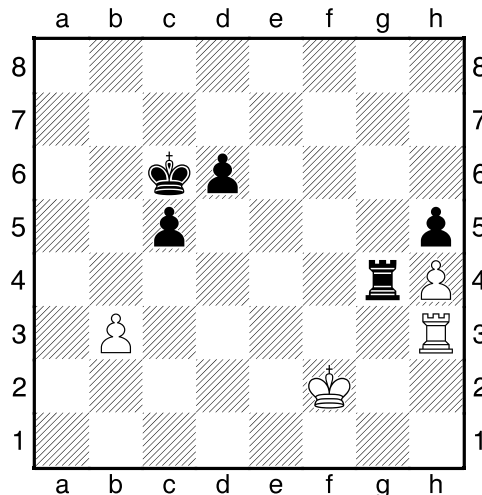
34...c5

34...♖c5? leidt tot remise : 35.♖xc5 dxc5 36.♔e4 ♔f6 37.b3

35.a3 ♔f6 36.axb4

36.c3 is een betere poging maar na 36...bxa3 37.bxa3 ♔e5 38.♖e4+ (38.♖a4 ♖f1 39.♖xa5 ♖f4 40.♖a8 ♖xh4) 38...♔d5 39.c4+ ♔c6 40.♖e8 (40.♔d3 ♖f3+ 41.♔d2 ♖xa3) 40...♖e5+ 41.♖xe5 dxe5 42.♔e4 ♔d6 43.♔f5 a4 wordt wit uitgetempeerd : 44.♔g5 (44.♔e4 ♔e6 45.♔e3 ♔f5) 44...♔e6 45.♔xh5 ♔f5 46.♔h6 e4 47.h5 e3 48.♔g7 e2 49.h6 e1♔ 50.h7 ♔c3+ 51.♔g8 ♔g6! 52.h8♔ ♔xc4+ 53.♔f8 ♔f7#

36...axb4 37.b3 ♔e5 38.♖e4+ ♔d5 39.c4+ bxc3 40.♖c4 ♖f8 41.♖xc3 ♖g8 42.♔f2 ♖g4 43.♖h3 ♔c6

Nu is het heel makkelijk door wits passieve opstelling

44.♔e2 ♖d4! 45.♔e1 ♔b5 46.♔e2 ♔b4 47.♔e1 d5 48.♔e2 c4 49.bxc4 dxc4 50.♖h1 c3 51.♔e3 ♖d8 52.♔f4

52.♖b1+ ♔a3 53.♖b7 c2 54.♖c7 ♔b2 55.♖b7+ ♔c1 56.♔e2 ♖d4 57.♖b8 ♖e4+ en zwart kan als hij wil ook nog even h4 meenemen alvorens een brug te bouwen

52...c2 53.♖c1 ♔c3 54.♔g5 ♖d5+

0-1

Gerard Welling